

ธรรมชาติดีสวยงาม...

สงวน ชุมชนบ้านหัวตาลแดง

อ.สามร้อยยอด จ.ประจวบคีรีขันธ์

อ.สามร้อยยอด

นั่งรถได้สัมผัสกับบรรยากาศของสวนมะพร้าวที่ปลูกเรียงกันเป็นแถวอยู่เป็นระยะ ๆ จึงคลายความสงสัยเลยว่า ทำไม จ.ประจวบคีรีขันธ์ ถึงมีชื่อเสียงเรื่องมะพร้าว กระทั่งเริ่มเห็นป้ายบอกทางไปยังเจ้าพระยานครและแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ความตื่นตันทันทีเข้ามาใกล้ทุกขณะ ในที่สุดก็มาถึงจุดหมายก่อนที่อาทิตย์จะลับขอบฟ้า

“บ้านระเมียงเขา” ที่พักในค่ำคืนนี้ ตั้งอยู่ริมถนนย่านชุมชนร่มรื่นด้วยแมกไม้ขนาดพุ่ม และยังมีเจียมสงบเหมาะแก่การพักผ่อน หลังจากเช็กอินเรียบร้อยเราไม่ปล่อยให้เวลาผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์ เตรียมกล้องพร้อมอุปกรณ์ถ่ายภาพ ออกไปชมแสงอาทิตย์ยามเย็นที่ “ลู่ชา โอบมลเตย”

อ้อทีโอ...บรรยากาศดีมาก มองไปทางทิศไหนก็เห็นแต่ท้องฟ้าและต้นหญ้าอันเขียวขจี ไม่คิดเลยว่าจะได้มาเยือนอยู่บนสะพานไม้ที่ยื่นออกไปกลางท้องทุ่งอันแสนกว้างไกล ด้านหน้าเห็นวิวเขาสลับซับซ้อน หากไม่ได้มาเห็นด้วยตนเองก็จะไม่ทราบว่ามีที่นี้ คือ ทุ่งสามร้อยยอด เพราะบริเวณดังกล่าวมีพื้นที่ไม่น้อยกว่าสี่หมื่นไร่ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำและนกนานาชนิด โดยเฉพาะนกอีโต้จะบินอพยพมาเกือบทุกปี สงสัยร้องทักทายกันแทบตลอดเวลา เป็นจุดท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งที่ควรแวะมา

เช้าวันใหม่ ตื่นขึ้นมาในวันฟ้าอากาศสดใส หลังจากเสร็จภารกิจ ทุกคนพร้อมที่จะออกไปสัมผัสวิถีชุมชนที่บ้านหัวตาลแถว

โดยได้นัดหมายกับ **คุณสุรศักดิ์ คล้ายเพชร** ชาวประมงผู้ชำนาญในการทำบ้านปลาไว้ที่บริเวณชายหาดสามร้อยยอด เราจึงรีบออกจากที่พักโดยทันที

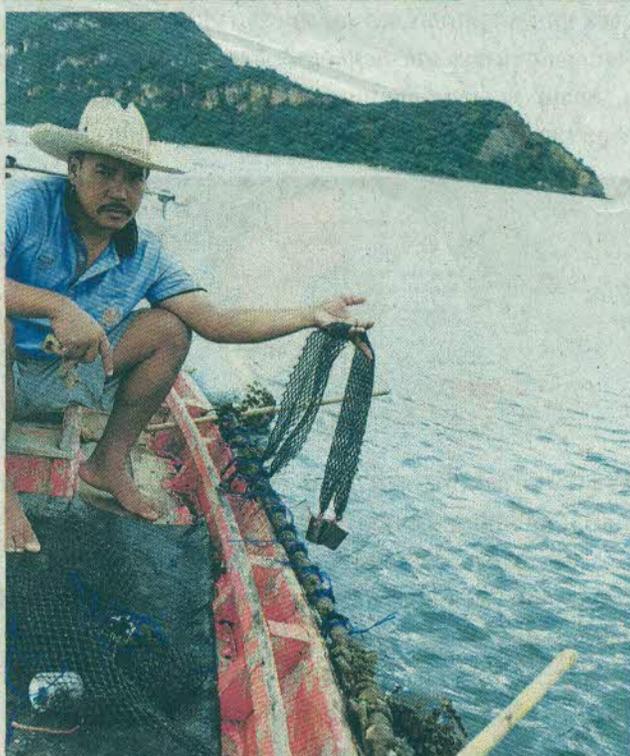
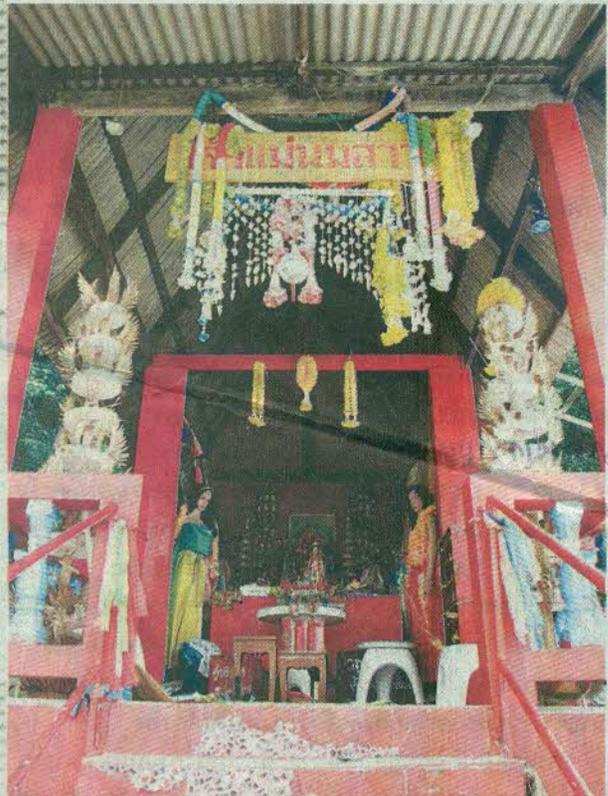
สัมผัสแสงแรกหรืออาทิตย์ที่กำลังโผล่ขึ้นเหนือผิวน้ำด้านหลังเกาะนมสาว ทำให้เราต้องรีบคว้ากล้องถ่ายภาพขึ้นมาบันทึก สีสันสวยงามบาดตา กับบรรยากาศริมชายหาดที่บรรดานักท่องเที่ยวออกมาเดินเล่น รวมทั้งเรือหาปลาที่กำลังแล่นกลับมาขังชายฝั่งเป็นภาพที่สวยงามชวนให้น่ามอง เมื่อเก็บภาพบริเวณชายหาดกันเสร็จ เราก็ลงเรือเพื่อไปยังบ้านปลาซึ่งอยู่ไม่ไกล ระหว่างนั้นเราแวะสักการะเจ้าแม่นมสาว ซึ่งชาวประมงที่แล่นเรือผ่านไป-มา จะให้ความเคารพ มาขอพรแก้บนกันอยู่เป็นประจำ ส่วนที่ชายหาดริมชายหาดจะมีหอยนางรมมาเกาะเป็นจำนวนมาก เมื่อตัวโตได้ตามขนาดที่ต้องการ ชาวบ้านจะมาแกะเอาไปบริโภคหรือขายกันเกือบตลอดทั้งปี

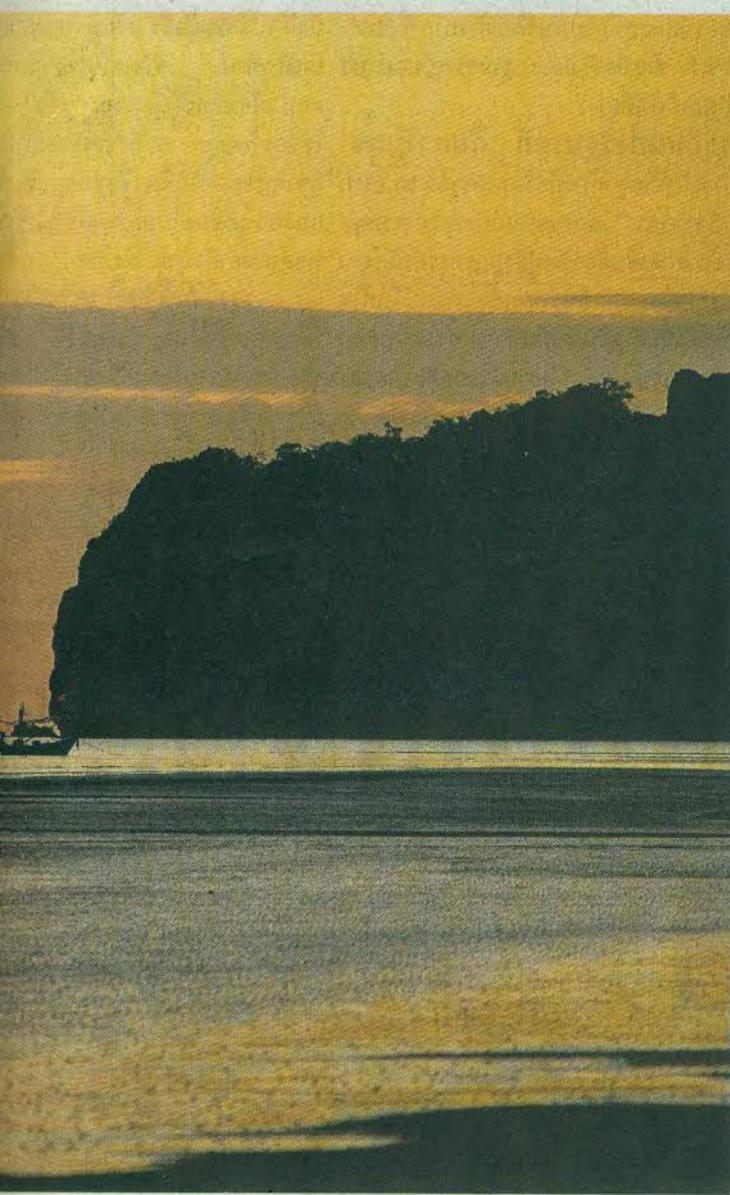
ในที่สุกก็มาถึงหมู่บ้านปลา คุณสุรศักดิ์ได้เล่าให้ฟังว่า

“ชุมชนบ้านหัวตาลแถวส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพการทำประมงและการเกษตรมาตั้งแต่ในอดีต การทำหมู่บ้านปลา เพื่ออนุรักษ์สัตว์น้ำ ทั้งกุ้ง หอย ปู ปลา ไม้ให้ลูดพันธุ์ และยังช่วยเพิ่มรายได้ให้กับชาวบ้านอีกด้วย สำหรับการบ้านปลา ใช้อุปกรณ์เพียงไม่กี่ชิ้น เช่น ถัง

แกลลอนน้ำมันเปล่าขนาดหนึ่งเมตร หินหรือปูนสำหรับเราจึงนำหินหรือปูนที่ใช้สำหรับใช้เชือกผูกติดกับอวน “ลาห้วยเทียม” ซึ่งเป็นสน้ำ ต่อจากนั้นจึงนำสาเล้นหลัก แล้วปล่อยลงน้ำก็จะผูกกับเชือกเส้นหลักปลายเชือกทั้งสองข้างจะผูกแค่นี้เป็นอันว่าเสร็จ”

จากนั้นคุณสุรศักดิ์ปรากฏว่ามีกุ้ง หอย ปู ที่ค่อนข้างมาก ส่วนที่ถึงแกลลอนกัน ทำให้มีอาหารทะเลล้นล้นชายฝั่งอีกด้วย เสร็จจากภารกิจเกษตรกรทำผลิตภัณฑ์จากกันหลายครัวเรือน ต้องไม่





ชุมชนชาติสวยงาม... ชุมชนบ้านห้วยตาลแดง ร้อยยอด จ.ประจวบคีรีขันธ์

ถ่ายเพชร ชาวประมงผู้ชำนาญใน
ดลสามร้อยยอด เราจึงรีบออกจาก
ที่กำลังไหลขึ้นเหนือฝืนน้ำด้านหลัง
กล้องถ่ายภาพขึ้นมาบันทึก สีสัน
ชายหาดที่บรรดานักท่องเที่ยวออก
หลังแสงกลับมายังชายฝั่งเป็นภาพที่
บริเวณชายหาดกันเสร็จ เราก็ลงเรือ
ระหว่างนั้นเราแวะสักการะเจ้าแม่ยม

แกลลอนน้ำมันเปล่าขนาด 20 ลิตร อวนตาข่ายจับปลาขาวประมาณ
หนึ่งเมตร หินหรือปูนสำหรับถ่วง เชือกและเสามา เมื่ออุปกรณ์ครบ
เราจึงนำหินหรือปูนที่ใช้สำหรับถ่วงไปผูกกับอวนตาข่าย ส่วนอีกด้าน
หนึ่งใช้เชือกผูกติดกับอวนไว้เช่นกัน ชาวบ้านจะเรียกอุปกรณ์นี้ว่า
“สาหร่ายเทียม” ซึ่งเป็นแหล่งสะสมอาหารของปลาที่ไหลมากับกระ
แสน้ำ ต่อจากนั้นจึงนำสาหร่ายเทียมไปผูกกับเชือกอีกเส้นหนึ่งซึ่งเป็น
เส้นหลัก แล้วปล่อยลงในทะเลได้ทันที สำหรับถังแกลลอนน้ำมันเปล่า
ก็จะผูกกับเชือกเส้นหลักเช่นกันเพื่อไม่ให้สาหร่ายเทียมจมน้ำ ส่วน
ปลายเชือกทั้งสองข้างจะผูกไว้กับเสามาเพื่อไม่ให้กระแสน้ำพัดพา เพียง

เปลือกมะพร้าวทึบสูงเป็นพะเนินอยู่ในสวนหลังบ้าน จึงจอดรถเดินลง
ไปดู แล้วได้เจอกับ ป้าผล ซึ่งเป็นคนงานท่ามะพร้าวเล่าให้ฟังว่า
“ในหมู่บ้านมีการปลุกมะพร้าวกันแทบทุกวัน คราวเรือ
จึงคิดแปรรูปมะพร้าวสด โดยการแกะเปลือกลูกมะพร้าวตั้งแต่ด้าน
นอกสุด ให้เหลือไว้เฉพาะเนื้อมะพร้าวที่เป็นสีขาว ชาวบ้านจึงเรียก
กันว่ามะพร้าวขาว เมื่อแกะเสร็จทางโรงงานจะมารับซื้อเพื่อนำไป
แปรรูปเป็นน้ำกะทิ ซึ่งกำลังเป็นที่ต้องการของตลาด ส่วนอื่น ๆ
ของมะพร้าว เช่น น้ำมันมะพร้าว นำไปทำเป็นวัน กะลาใช้ทำเป็นถ่าน
เปลือกมะพร้าวสามารถใช้ทำปุ๋ยหรือเอาเส้นใยไปทำที่นอน ส่วน

ร้อยยอด จ.ประจวบคีรีขันธ์

ชัยเพชร ชาวประมงผู้ชำนาญใน
สามารถร้อยยอด เราจึงรีบออกจาก
ที่กำลังไหลขึ้นเหนือผืนน้ำด้านหลัง
กล้องถ่ายภาพขึ้นมาบันทึก ลีลน
ชายหาดที่บรรดานักท่องเที่ยวออก
ตั้งแต่กลับมายังชายฝั่งเป็นภาพที่
ชวนชายหาดกันเสร็จ เราก็ลงเรือ
ที่นั่นเราแวะสักการะเจ้าแม่ม
มา จะให้ความเคารพ มาขอพร
ที่ริมชายหาดจะมีหอยนางรมมา
ขนาดที่ต้องการ ชาวบ้านจะมา
ตลอดทั้งปี

คุณสุศักดิ์ได้เล่าให้ฟังว่า
ใหญ่จะประกอบอาชีพการทำประมง
ที่หมู่บ้านปลา เพื่ออนุรักษ์สัตว์
แล้วยังช่วยเพิ่มรายได้ให้กับชาว
ใช้อุปกรณ์เพียงไม่กี่ชิ้น เช่น ดัง

เกลลอน้ำมันเปล่าขนาด 20 ลิตร อวนตาข่ายจับปลายาวประมาณ
หนึ่งเมตร ดินหรือปูนสำหรับถ่วง เชือกและเสาไม้ เมื่ออุปกรณ์ครบ
เราจึงนำหินหรือปูนที่ใช้สำหรับถ่วงไปผูกกับอวนตาข่าย ส่วนอีกด้าน
หนึ่งใช้เชือกผูกติดกับอวนไว้เช่นกัน ชาวบ้านจะเรียกอุปกรณ์นี้ว่า
“สาหร่ายเทียม” ซึ่งเป็นแหล่งสะสมอาหารของปลาที่ไหลมากับกระ
แสน้ำ ต่อจากนั้นจึงนำสาหร่ายเทียมไปผูกกับเชือกอีกเส้นหนึ่งซึ่งเป็น
เส้นหลัก แล้วปล่อยลงในทะเลได้ทันที สำหรับถังเกลลอนน้ำมันเปล่า
ก็จะผูกกับเชือกเส้นหลักเช่นกันเพื่อไม่ให้สาหร่ายเทียมจมน้ำ ส่วน
ปลายเชือกทั้งสองข้างจะผูกไว้กับเสาไม้เพื่อไม่ให้กระแสน้ำพัดพา เพียง
แค่นี้เป็นอันว่าเสร็จ”

จากนั้นคุณสุศักดิ์ได้ดึงสาหร่ายเทียมที่เคยทำไว้ขึ้นมาให้ชม
ปรากฏว่ามีกุ้ง หอย ปู ทั้งตัวเล็กตัวใหญ่ มาเกาะอยู่ที่สาหร่ายเทียม
ค่อนข้างมาก ส่วนที่ถังเกลลอนน้ำมันมีหอยแมลงภู่มาเกาะอยู่รอบ ๆ
เช่นกัน ทำให้มีอาหารทะเลอุดมสมบูรณ์ตลอดทั้งปี ยังช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม
แวดล้อมชายฝั่งอีกด้วย

เสร็จจากภารกิจการทำบ้านปลา เราต้องขึ้นฝั่งเพื่อไปชมกลุ่ม
เกษตรกรทำผลิตภัณฑ์จากมะพร้าว ในหมู่บ้านแห่งนี้มีการทำมะพร้าวขาว
กันหลายครัวเรือน ต้องไปชมของจริงกันดีกว่าครับ ขณะนั่งรถมองเห็น

เปลือกมะพร้าวกองสูงเป็นพะเนินอยู่ในสวนหลังบ้าน จึงจอดรถเดินลง
ไปดู แล้วได้เจอกับ ป้าผล ซึ่งเป็นคนงานทำมะพร้าวเล่าให้ฟังว่า

“ในหมู่บ้านมีการปลูกมะพร้าวกันแทบทุกครัวเรือน ชาวบ้าน
จึงคิดแปรรูปมะพร้าวสด โดยการแกะเปลือกลูกมะพร้าวตั้งแต่ด้าน
นอกสุด ให้เหลือไว้เฉพาะเนื้อมะพร้าวที่เป็นสีขาว ชาวบ้านจึงเรียก
กันว่ามะพร้าวขาว เมื่อแกะเสร็จทางโรงงานจะมารับซื้อเพื่อนำไป
แปรรูปเป็นน้ำกะทิ ซึ่งกำลังเป็นที่ต้องการของตลาด ส่วนอื่น ๆ
ของมะพร้าว เช่น น้ำมันมะพร้าว นำไปทำเป็นวัน กะลาใช้ทำเป็นถ่าน
เปลือกมะพร้าวสามารถใช้ทำปุ๋ยหรือเอาเส้นใยไปทำที่นอน ส่วน
ก้านมะพร้าวนำไปทำไม้กวาด ถือว่ามีประโยชน์แทบทุกส่วน ช่วย
สร้างรายได้ให้กับชุมชนมาเป็นเวลานาน”

คุยกันเสร็จ ป้าผลส่งน้ำมันมะพร้าวมาให้ดื่มหวานชื่นใจ แสดง
ถึงความมีน้ำใจและเป็นกันเอง ทำให้อยู่ในความทรงจำของเรา
ทุกคน

วิถีชุมชนบ้านหัวตาลแถวถือว่าเป็นชุมชนที่ดำเนินชีวิตได้
กลมกลืนกับธรรมชาติในแบบที่เรียบง่าย มีวิถีชุมชนอันเงียบสงบ
สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง รัชกาลที่ 9
หลาย ๆ ชุมชนควรเอาเป็นแบบอย่างและสามารถแวะมาสัมผัสได้



เรื่อง : รัฐรงค์ ศรีเลิศ, ขอชาย เทอดเกียรติกุล
ภาพ : กิมงานนิเทศสารหนึกรุง
www.facebook.com/nekkrungmagazine